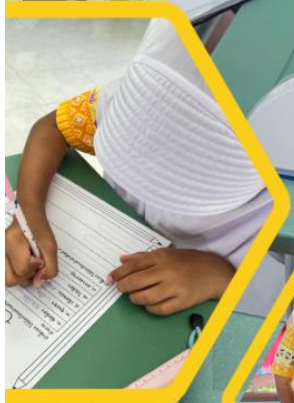

รายงานนวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

การพัฒนาความรู้เรื่องคำเป็น คำตาย
ด้วยกระดานแม่เหล็กคำคำเป็น คำตาย และชุดแบบฝึก RSR
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

นางสาวฉัตรณี ทองคุปต์
ตำแหน่ง ครูชำนาญการ

โรงเรียนวัดเกาะสว่าง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาธนบุรี เขต ๒

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

การจัดทำรายงานนวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗ ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อรายงานการผลิตและพัฒนาสื่อนวัตกรรมเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยสื่อนวัตกรรมชิ้นนี้ จัดทำขึ้นในรูปแบบสิ่งประดิษฐ์และแบบฝึก ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีชื่อว่า **การพัฒนาความรู้เรื่องคำเป็น คำตาย ด้วยกระดานแม่เหล็ก้านคำคำเป็น คำตาย และชุดแบบฝึก R.S.T สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔** มีวัตถุประสงค์สร้างและพัฒนานวัตกรรม "กระดานแม่เหล็ก้านคำคำเป็น คำตาย" และ "ชุดแบบฝึก R.S.T" สำหรับใช้ในการสอนเรื่องคำเป็น คำตาย เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องคำเป็น คำตายของนักเรียนให้เพิ่มขึ้น และสร้างเจตคติที่ดีของนักเรียนต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ซึ่งรายงานนวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ฉบับนี้ จะอธิบายหลักการและเหตุผล ขั้นตอนการดำเนินงาน ผลงาน ดำเนินงาน ประโยชน์ที่ได้รับ ปัจจัยความสำเร็จ บทเรียนที่ได้รับ รวมไปถึงการเผยแพร่นวัตกรรมเพื่อให้ผู้ที่ต้องการสามารถนำสื่อนวัตกรรมไปใช้ได้ รวมไปถึงกระบวนการออกแบบนวัตกรรมการเรียนรู้

การจัดทำรายงานนวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจากนางสาวหทัย ทองคุปต์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเกาะสวาด คณะครู นักเรียน โรงเรียนวัดเกาะสวาด ผู้ปกครอง ชุมชน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันติดตาม ดูแล ให้คำแนะนำ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในการพัฒนานวัตกรรม ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนน่านวัตกรรมมาใช้แก้ปัญหาสำเร็จ

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานนวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ฉบับนี้จะช่วยอำนวยความสะดวกให้กับคณะกรรมการประเมินผลงาน ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นไป หากมีสิ่งใดในรายงานฉบับนี้มีข้อผิดพลาดหรือจะต้องปรับปรุง ผู้จัดทำขอน้อมรับในข้อชี้แนะและจะนำไปแก้ไขหรือพัฒนาให้ถูกต้อง สมบูรณ์ต่อไป

นางสาววิภารัตน์ ทองคุปต์

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ความสำคัญของนวัตกรรม	๑
เหตุผล ความเป็นมา ความจำเป็น ปัญหาหรือความต้องการที่จะทำนวัตกรรม	๑
แนวคิด หลักการ ทฤษฎี รูปแบบ วิธีการที่ใช้ในการออกแบบนวัตกรรม	๓
วัตถุประสงค์	๔
กลุ่มเป้าหมายที่ใช้นวัตกรรม	๔
กระบวนการผลิตผลงาน	๔
ขั้นตอนการดำเนินงาน	๕
ผลการดำเนินงาน	๕
ผลที่เกิดตามจุดประสงค์	๕
ผลสำเร็จที่ได้รับ	๖
ประโยชน์ที่ได้รับ	๖
ปัจจัยความสำเร็จ	๗
บทเรียนที่ได้รับ	๗
การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ	๘
ข้อเสนอแนะ	๘
ภาคผนวก	๙

แบบรายงานผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
ด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทย
โรงเรียนวัดเกาะสวาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒

ชื่อผลงาน : การพัฒนาความรู้เรื่องคำเป็น คำตาย ด้วยกระดานแม่เหล็กอ่านคำเป็น คำตาย และชุดแบบฝึก R.S.T สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เจ้าของผลงาน: นางสาววิภารัตน์ ทองคุปต์

ตำแหน่ง ครูชำนาญการ

โรงเรียน วัดเกาะสวาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒

โทรศัพท์: ๐๙๓ ๖๖๘ ๐๓๕๓

E-mail: Krudear๑๙@gmail.com

๑. ความสำคัญของนวัตกรรม

๑.๑ เหตุผล ความเป็นมา ความจำเป็น ปัญหาหรือความต้องการที่จะทำนวัตกรรม

ภาษาไทยถือเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดการติดต่อสื่อสาร เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคม ประชาชาติได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศ ต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิจรณ์ และสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นสิ่งที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรมประเพณี

“ภาษาไทย เป็นเครื่องมือสื่อสารของคนในชาติ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการศึกษาวิชาต่างๆ เป็นเครื่องมือช่วยในการประกอบอาชีพ ช่วยให้ผู้รู้จักคิด พิจารณาเหตุการณ์และปัญหาต่างๆ สามารถแก้ปัญหาได้ซึ่งเป็นประโยชน์แก่การดำรงชีวิต และทำให้สามารถแสวงหาความรู้เพื่อเสริมปัญญาได้ตลอดชีวิต” เนื่องจากภาษาไทยมีคุณค่า และสำคัญยิ่งสำหรับคนไทย กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และได้บรรจุวิชาภาษาไทยให้อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลัก เพื่อสร้างพื้นฐานการคิด การเรียนรู้ และการแก้ปัญหา มุ่งเน้นให้มีผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ให้มีมาตรฐานและพัฒนาทั้งด้านการอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๕๑: ๗) ซึ่งด้านการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด นี้เป็นทักษะจำเป็นพื้นฐานที่ใช้ในการสื่อสารระหว่างผู้คน อีกทั้งปัจจุบันนี้มีหลากหลายคำที่นำมาใช้ในการสื่อสารระหว่างคนไทยในปัจจุบัน ทักษะด้านต่างๆ เหล่านี้จะช่วยให้เราได้เรียนรู้และศึกษาคำ กลุ่มคำ รวมถึงประโยคสามารถนำมาสื่อสารได้อย่างถูกต้อง ฉะนั้นเราควรที่เขียนและอ่านคำในภาษาไทยให้ถูกต้องเพื่อใช้ในการสื่อสารที่ถูกต้อง โดยใช้ทักษะด้านการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด เหล่านี้อย่างเต็มศักยภาพ

จากการสอนในรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ในปีการศึกษา ๒๕๖๗ โรงเรียนวัดเกาะสวาด พบว่ามีผู้เรียนที่มีปัญหาด้านการแยกคำเป็น คำตาย ส่งผลให้ไม่สามารถเรียนรู้ในเนื้อหาสาระอื่นได้อย่างเช่น เรื่องของการผันวรรณยุกต์ ที่ต้องนำความรู้เรื่องคำเป็น คำตายไปใช้ อีกทั้งผู้เรียนไม่ได้รับการฝึกฝนอย่าง

สม่ำเสมอประกอบกับไม่มีนวัตกรรมและเทคนิคการสอนที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่ายในการเรียน เป็นเหตุให้ผู้เรียนไม่มีความกระตือรือร้นในการเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถแยกคำเป็น คำตายได้ ปัญหานี้จึงถือเป็นปัญหาที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่ต้องได้รับการแก้ไขเป็นอย่างมาก ผู้สอนจึงได้ออกแบบสื่อนวัตกรรม การเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนเพื่อนำมาใช้พัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ความรู้ที่แม่นยำและคงทน อีกประการที่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคสำคัญในการจัดการเรียนรู้ คือ ผู้เรียนในช่วงวัยนี้จำเป็นต้องมีสิ่งที่มาดึงดูดความสนใจของผู้เรียนเพราะเทคโนโลยีเริ่มเข้ามามีบทบาทและดึงดูดความสนใจของผู้เรียนมากกว่าการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบเดิมหรือกล่าวคือ การจัดการเรียนรู้นั้นครูจะต้องมีสื่อหรือนวัตกรรมที่เหมาะสมกับช่วงวัยและความสนใจของผู้เรียน เพราะหากผู้เรียนเกิดความสนุกสนานกับการจัดการเรียนรู้หรือกระบวนการสอนของครูผู้สอนแล้ว จะนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผู้จัดทำนวัตกรรมจึงสนใจที่จะพัฒนานวัตกรรมให้กับผู้เรียนโรงเรียนวัดเกาะสวาด ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ให้สามารถอ่านออก เขียนได้ สามารถแยกคำเป็น คำตายได้อย่างถูกต้อง และแม่นยำ เพื่อที่นำความรู้เรื่องคำเป็น คำตายไปใช้ในการเรียนรู้บทต่อไป

จากการศึกษาพบว่าสื่อ นวัตกรรมการสอนที่สามารถดึงดูดผู้เรียนได้ มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน เพราะความรู้ความเข้าใจและความสนใจเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และเป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือ ดังนั้น ผู้จัดทำจึงได้เลือกนวัตกรรมการเรียนรู้ **“การพัฒนาความรู้เรื่องคำเป็น คำตาย ด้วยกระดานแม่เหล็ก้านคำคำเป็น คำตาย และชุดแบบฝึก R.S.T สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔”** เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการด้านการอ่าน เขียนคำเป็น คำตายของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตให้มีประสิทธิภาพต่อไป

๑.๒ แนวคิด หลักการ ทฤษฎี รูปแบบ วิธีการที่ใช้ในการออกแบบนวัตกรรม

คำว่าการเรียนรู้ (Learning) โดยทั่วไป หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Behavior Change) อันเนื่องมาจากประสบการณ์ของบุคคลแต่ละคน อาจเกิดขึ้นได้ทั้งอย่างเป็นทางการ และเกิดอย่างไม่ทางการ ซึ่งมี การศึกษารวบรวมแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องของการเรียนรู้จากนักวิชาการหลายท่าน เช่น (สมบุญรณ์ ศาลยา ชีวิน, ๒๕๒๖; สุวัฒน์ วัฒนาวงศ์, ๒๕๓๓; วรนาถ แสงจันทร์, ๒๕๔๐) ซึ่งต่างสรุปมีเนื้อหาโดยรวมใกล้เคียงกันว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเกิดขึ้นจากการฝึกหัดหรือการกระทำซ้ำๆ จน กลายเป็นประสบการณ์ของแต่ละบุคคล โดยการเรียนรู้นั้นทำให้บุคคลนั้นมีการปรับ ทั้งด้านส่วนตัว สังคม และ สิ่งแวดล้อม เพื่อสามารถใช้ชีวิตอยู่ในยุคและกระแสของการเปลี่ยนแปลงได้

เทคนิคที่นำมาใช้ในการเรียนรู้

เทคนิคการเรียนรู้ หมายถึง วิธีการต่างๆ ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ถูกต้อง เหมาะสม หรือเกิดความชำนาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนเกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ของ การฝึกอบรมนั้น (ขจรศักดิ์ หาญณรงค์, ๒๕๒๔) จากความหมายข้างต้นจึงทำให้มองเห็นได้ว่า เทคนิคการเรียนรู้นั้น เป็นวิธีการหรือเครื่องมือที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การใช้เทคนิคการเรียนรู้ที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของการเรียนรู้ (ความรู้, ความชำนาญ, ทัศนคติ) หรือการไม่มีเนื้อหาสาระที่ดีนั้นย่อมไม่สามารถทำให้การเรียนรู้ บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพได้

สื่อการเรียนรู้

(กรมวิชาการ, ๒๕๔๕; Jean Barbazette, ๒๐๐๖; ธัญญา ผลอนันต์, ๒๐๑๑) ได้ให้ความหมายของ การเรียนรู้ไว้คล้ายกันซึ่งสามารถสรุปได้ว่า สื่อการเรียนรู้ หมายถึง ทุกๆ อย่างที่อยู่รอบตัวของผู้เรียนที่สามารถช่วย ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เช่น สัตว์ สิ่งของ อุปกรณ์ ธรรมชาติ เหตุการณ์ หรือสถานการณ์ต่างๆ แนวคิด ซึ่งอยู่ใน ลักษณะที่ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก อารมณ์ เพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่ จะกระตุ้นให้เกิดความคิด ตลอดจนสิ่งต่างๆ ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ลักษณะของสื่อการเรียนรู้

เรียกได้ว่าสื่อการเรียนรู้ถือเป็นเครื่องมือที่จะช่วยถ่ายโอนความรู้จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน ฉะนั้นสื่อการ เรียนรู้จะมีความสำคัญมาก มีลักษณะดังนี้

- ๑) ช่วยส่งเสริมการสร้างความรู้ของผู้เรียน สื่อการเรียนรู้ควรมีประโยชน์และให้ข้อคิดข้อสังเกตแก่ ผู้เรียนรู้ได้
- ๒) ช่วยส่งเสริมให้ค้นคว้าด้วยตนเอง สื่อการเรียนรู้ที่ดีจะต้องจูงใจให้ผู้เรียนหาคำตอบด้วยตนเอง
- ๓) มุ่งเน้นและพัฒนาความคิดของผู้เรียน สื่อการเรียนรู้ที่ดีจะต้องไม่มุ่งแต่ความสนุกสนานอย่างเดียว แต่ต้องเน้นให้ผู้เรียนมีการพัฒนาความคิดหรือคิดต่อยอดได้
- ๔) เป็นสื่อที่หลากหลาย สื่อการเรียนรู้ควรมีความหลากหลายโดยที่ผู้สอนสามารถนำสื่อต่างๆ มา ผสานด้วยกันได้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถผนวกความรู้ได้ดีขึ้น
- ๕) เป็นสื่อความรู้ในรูปแบบของสารสนเทศ สื่อที่ดีควรออกแบบระบบสารสนเทศ โดยใช้เทคโนโลยี เข้ามาเชื่อมโยงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ตามได้ และสอดคล้องกับโลกปัจจุบัน

๖) พัฒนาการทำงานเป็นทีม สื่อการเรียนรู้ที่ดีควรออกแบบให้ผู้เรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดหรือแชร์ประสบการณ์กับผู้อื่นระหว่างการเรียนรู้ได้

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อสร้างและพัฒนานวัตกรรม "กระดานแม่เหล็กร้านค้าคำเป็น คำตาย" และ "ชุดแบบฝึก R.S.T" สำหรับใช้ในการสอนเรื่องคำเป็น คำตาย

๒.๒ เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องคำเป็น คำตายของนักเรียนให้เพิ่มขึ้น

๒.๓ เพื่อสร้างเจตคติที่ดีของนักเรียนต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

๓. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในนวัตกรรม

๓.๑ ด้านปริมาณ

๑. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๑๑ คน สามารถบอกและอธิบายหลักการแยกคำเป็น คำตายได้อย่างถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ ๘๐

๓.๒ ด้านคุณภาพ

๑. ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนวัดเกาะสวาด ปีการศึกษา ๒๕๖๗ จำนวน ๑๑ คำสามารถบอกลักษณะของคำเป็น คำตาย และแยกคำเป็น คำตายได้

๒. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความรู้เรื่องคำเป็น คำตาย จากสื่อกระดานแม่เหล็กร้านค้าคำเป็น คำตาย และชุดแบบฝึก R.S.T

๓. ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อรายวิชาภาษาไทย

๔. กระบวนการผลิตผลงานหรือขั้นตอนการทำงาน

จากแนวสภาพปัญหา หลักการ แนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาข้างต้นนั้น ข้าพเจ้าตระหนักและเรียนรู้ที่จะพัฒนาองค์ความรู้ของผู้เรียนเรื่องคำเป็น คำตาย เพื่อนำไปใช้ในการเรียนเรื่องต่อไป ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดย “การพัฒนาความรู้เรื่องคำเป็น คำตาย ด้วยกระดานแม่เหล็กร้านค้าคำเป็น คำตาย และชุดแบบฝึก R.S.T สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔” ดังนี้

รูปแบบ PEOPLE'S MODEL เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนนั้น คือ การคุณภาพการศึกษาที่ยั่งยืน จึงถือเป็นรูปแบบการบริหารที่มีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน และเหมาะสมตามช่วงเวลา โดยใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ P-D-C-A ในการดำเนินงาน และใช้ทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforcement Theory) ตามเทคนิค ๓ ใจ (ใส่ใจ ให้กำลังใจ ประสานใจ)

P : Potential Development (การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน) เป็นการเร่งรัดพัฒนานักเรียนตามจุดเด่นจุดด้อยด้านผู้เรียนให้ตรงตามเป้าหมายและความต้องการของผู้ปกครองนักเรียน คือการหาสิ่งที่ควรพัฒนาอย่างเร่งด่วน มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

E : Encourage (การส่งเสริมพัฒนาป้องกันแก้ไข) สนับสนุนส่งเสริมครูและนักเรียนให้ได้มีการปรับปรุงพัฒนาตนเอง ด้านความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม พัฒนาทักษะ พัฒนาความคิด ตามหน้าที่และโอกาสด้วยความจริงใจ

O : Organizational Culture (การใส่ใจวัฒนธรรมองค์กร) เน้นการลงมือทำเป็นทีม ร่วมมือกันระหว่างครูกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดคุณธรรม จริยธรรมในชั้นเรียน

P : Participation (การมีส่วนร่วม) การมีส่วนร่วมระหว่างผู้ปกครองกับครูผู้สอน เพื่อขอความร่วมมือให้ผู้ปกครองได้ดูแลผู้เรียนนอกชั้นเรียน

L : Learning Management (การจัดการเรียนรู้) เน้นการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning คือการเรียนรู้ที่เกิดจากการลงมือปฏิบัติ ให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด ฝึกปฏิบัติ และแก้ปัญหาเป็น

E : Effectiveness (การบริหารจัดการคุณภาพ) เป็นการปฏิบัติตนเป็นผู้นำ เป็นประจำชั้น เป็นผู้วางแผนงาน พร้อมทั้งการที่เป็นแบบอย่างที่ดีในทุกด้าน แก่ครู และนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน รวมทั้งการสร้างความร่วมมือร่วมใจกันสร้างจุดเด่น เน้นการขับเคลื่อนงานสู่คุณภาพนักเรียน

S : Strategic Management (การบริหารเชิงกลยุทธ์) เป็นขั้นตอนการบริหารและตัดสินใจเพื่อพัฒนา ให้บรรลุภารกิจ (Mission) ขององค์กร โดยสร้างความสามารถขององค์กรให้ เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมทั้งภายนอกและภายใน

๕. ขั้นตอนการดำเนินงาน (กระบวนการ R.S.T)

นวัตกรรมนี้ใช้กระบวนการเรียนรู้ ๓ ขั้นตอน ซึ่งเรียกสั้นๆ ว่า R.S.T ได้แก่

๑. R (อ่าน-Read)

คือขั้นตอนนี้ “กระดานแม่เหล็กร้านค้าเป็น คำตาย” จะถูกนำมาใช้เพื่อสร้างความสนใจแก่ผู้เรียน ผู้เรียนจะได้ทำกิจกรรมเหมือนการช้อปปิ้งในร้านค้า โดยมี “แม่ค้า” ครู และ “ลูกค้า” ผู้เรียน ผู้เรียนจะเลือกคำศัพท์ที่ติดอยู่บนแม่เหล็กมาอ่าน และนำไปติดบนกระดานที่แบ่งเป็นช่องๆ “คำเป็น” และ “คำตาย”

๒. S (แยกคำเป็นคำตาย - Separate)

หลังจากทำกิจกรรมกับกระดานแม่เหล็ก นักเรียนจะได้รับ "ชุดแบบฝึก R.S.T" เพื่อฝึกแยกคำอย่างเป็นระบบ ในแบบฝึกหัดจะมีโจทย์ให้แยกคำเป็นคำตาย พร้อมทั้งให้นักเรียนเขียนอธิบายเหตุผลประกอบ ซึ่งช่วยให้เกิดการทบทวนและสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้น

๓. T (แต่งประโยคและเรื่องราว - Tell/Create):

ในขั้นตอนนี้ นักเรียนจะนำความรู้ที่ได้จากการแยกคำเป็นคำตายมาใช้ในการสร้างสรรค์ นักเรียนจะได้รับมอบหมายให้แต่งประโยคหรือเรื่องราวสั้นๆ โดยกำหนดให้มีทั้งคำเป็นและคำตายตามจำนวนที่กำหนด ซึ่งกิจกรรมนี้ไม่เพียงแต่ทดสอบความเข้าใจ แต่ยังส่งเสริมทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง

๖. ผลการดำเนินงาน ผลสัมฤทธิ์ และประโยชน์ที่ได้รับ

๖.๑ ผลที่เกิดตามจุดประสงค์

๖.๑.๑ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความรู้เรื่องคำเป็น คำตาย โดยนวัตกรรม "กระดานแม่เหล็กร้านค้าเป็น คำตาย" และ "ชุดแบบฝึก R.S.T"

๖.๑.๒ ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องคำเป็น คำตายของนักเรียนให้เพิ่มขึ้น สามารถผันวรรณยุกต์และสะกดคำได้อย่างถูกต้องมากขึ้น รวมถึงสามารถนำคำเป็นและคำตายไปใช้ในการเขียนประโยคและเรื่องราวได้อย่างถูกต้องและสละสลวย

๖.๑.๓ ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนุกสนานกับการเรียนมากขึ้น ลดความเบื่อหน่ายที่เคยมีต่อวิชาภาษาไทย

๖.๒ ผลสำเร็จที่ได้รับ

๖.๒.๑ ผลสำเร็จที่ได้รับของนวัตกรรม "กระดานแม่เหล็กร้านค้าคำเป็น คำตาย และชุดแบบฝึก R.S.T" การนำนวัตกรรมนี้ไปใช้ได้สร้างผลลัพธ์ที่น่าพอใจและเป็นรูปธรรมในหลายด้าน ดังนี้

๖.๒.๒ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยในแบบทดสอบเรื่องคำเป็น คำตายสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ สามารถแยกแยะคำได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ และเข้าใจหลักการพิจารณาคำที่ซับซ้อนได้ดียิ่งขึ้น

๖.๒.๓ ทักษะการเขียนพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถนำความรู้เรื่องคำเป็นคำตายไปประยุกต์ใช้ในการเขียนประโยคและเรื่องราวได้อย่างถูกต้องและสร้างสรรค์ ส่งผลให้งานเขียนมีคุณภาพมากขึ้น

๖.๒.๔ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ นวัตกรรมนี้ช่วยลดความเบื่อหน่ายและความสับสนที่ผู้เรียนเคยมีต่อบทเรียนภาษาไทย ทำให้พวกเขาารู้สึกสนุกและมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น

๖.๒.๕ เป็นเครื่องมือการสอนที่มีประสิทธิภาพ นวัตกรรมนี้สามารถใช้เป็นสื่อการสอนที่ช่วยให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและน่าสนใจ สร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกคน

๖.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

๖.๓.๑ ประโยชน์ต่อนักเรียน

- สร้างความเข้าใจที่คงทน: กิจกรรมที่เน้นการลงมือทำและการสร้างสรรค์ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจหลักการของคำเป็นคำตายอย่างแท้จริง ไม่ใช่แค่การท่องจำ ทำให้ความรู้ติดตัวไปนาน

- พัฒนาทักษะเชิงบูรณาการ: นักเรียนไม่ได้แค่เรียนรู้หลักภาษาเท่านั้น แต่ยังได้ฝึกทักษะการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ไปพร้อมกัน

- ลดความรู้สึกเบื่อหน่าย: การเรียนรู้ในรูปแบบเกม "ร้านค้า" ทำให้บรรยากาศในห้องเรียนสนุกสนานและน่าสนใจ นักเรียนมีความกระตือรือร้นและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทยมากขึ้น

๖.๓.๒ ประโยชน์ต่อครูผู้สอน

- มีสื่อการสอนที่ใช้งานง่ายและมีประสิทธิภาพ: นวัตกรรมนี้เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบและน่าสนใจ ไม่ต้องใช้เวลาเตรียมการมาก

- วัตถุประสงค์และประเมินผลได้ง่าย: ชุดแบบฝึก R.S.T ช่วยให้ครูสามารถตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนได้ในแต่ละขั้นตอน และสามารถให้ข้อเสนอแนะได้อย่างตรงจุด

- เป็นแนวทางในการพัฒนาการสอน: นวัตกรรมนี้สามารถเป็นต้นแบบให้ครูนำไปประยุกต์ใช้ในการสร้างสื่อการสอนสำหรับเนื้อหาอื่นๆ ในวิชาภาษาไทยได้

๖.๓.๓ ประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา

- ยกระดับคุณภาพการเรียนรู้: ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนให้สูงขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

- ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ยั่งยืน: เป็นการสร้างพื้นฐานทางภาษาที่แข็งแกร่งให้กับนักเรียน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป

- ลดภาระในการแก้ปัญหาซ้ำซาก: เมื่อนักเรียนเข้าใจเนื้อหาตั้งแต่แรกเริ่ม ครูจะไม่ต้องเสียเวลาไปกับการสอนซ้ำในเรื่องเดิมๆ

๗. ปัจจัยความสำเร็จ

ความสำเร็จของนวัตกรรมนี้ไม่ได้มาจากตัวสื่อการสอนเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากองค์ประกอบหลายประการที่ทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ดังนี้

๑. การออกแบบที่สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็ก

- **สร้างการมีส่วนร่วม:** นวัตกรรมนี้เปลี่ยนการเรียนรู้แบบรับฟังฝ่ายเดียวมาเป็นการลงมือทำ (Active Learning) นักเรียนได้จับต้อง ได้เล่น และได้คิดด้วยตนเอง ซึ่งเป็นวิธีที่ช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากกว่าการท่องจำ
- **ใช้เกมเป็นเครื่องมือ:** การจำลองสถานการณ์ "ร้านค้า" ทำให้เนื้อหาที่น่าเบื่อกลายเป็นเรื่องสนุกและท้าทาย ความรู้สึกเหมือนกำลังเล่นเกมช่วยกระตุ้นความสนใจและลดความเครียดในการเรียนรู้

๒. กระบวนการเรียนรู้ที่ครบถ้วนและเป็นขั้นเป็นตอน (R.S.T)

- **R (Read - อ่าน):** ขั้นตอนแรกช่วยให้เด็กคุ้นเคยกับคำศัพท์ก่อนที่จะลงลึกในรายละเอียด ทำให้การเรียนรู้ไม่เป็นเรื่องใหม่ที่น่ากลัว
- **S (Separate - แยกคำ):** เป็นขั้นตอนที่เน้นการฝึกฝนหลักการอย่างเป็นระบบ ช่วยให้เด็กเรียนทำความเข้าใจเหตุผลเบื้องหลังของคำแต่ละคำอย่างลึกซึ้ง
- **T (Tel/Create - แต่งประโยคและเรื่องราว):** ขั้นตอนสุดท้ายเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้เด็กสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง เป็นการตรวจสอบความเข้าใจในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งไม่ใช่ขั้นตอนส่วนใหญ่มี

๓. การบูรณาการระหว่างสื่อการสอนและแบบฝึกหัด

- **กระดานแม่เหล็ก** เป็นสื่อหลักที่ช่วยสร้างความเข้าใจเบื้องต้น และใช้ในการทบทวนซ้ำได้ง่าย
- **ชุดแบบฝึก** เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การเรียนรู้มีความลึกซึ้งและเป็นระบบมากขึ้น ทั้งสองส่วนทำงานสอดประสานกัน ทำให้การเรียนรู้ไม่ขาดช่วงและมีประสิทธิภาพ

๔. การส่งเสริมเจตคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้

- นวัตกรรมนี้ไม่ได้มุ่งแค่การสอนเนื้อหา แต่ยังสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้ผ่อนคลายและมีความสุข เมื่อนักเรียนมีความสุขกับการเรียนรู้ พวกเขาจะมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

๘. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learn)

จากกระบวนการพัฒนาและนำนวัตกรรมนี้ไปใช้ ทำให้เราได้เรียนรู้บทเรียนสำคัญหลายประการที่สามารถนำไปปรับใช้กับการจัดการเรียนการสอนในอนาคตได้ ดังนี้

๑. **การเรียนรู้ที่ยั่งยืนเกิดจากการลงมือทำ ไม่ใช่การท่องจำ:** บทเรียนนี้ตอกย้ำว่าการเปลี่ยนบทเรียนที่ซับซ้อนให้กลายเป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้ลงมือทำจริง ทำให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งและคงทนกว่าการท่องจำจากรายการเพียงอย่างเดียว
๒. **เกมและสื่อที่สร้างสรรค์ช่วยลดความน่าเบื่อของเนื้อหาที่ยากได้:** การออกแบบนวัตกรรมให้มีลักษณะเหมือนเกม "ร้านค้า" แสดงให้เห็นว่าเครื่องมือที่น่าสนใจสามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ได้แม้ในหัวข้อที่นักเรียนส่วนใหญ่มองว่าน่าเบื่อ ทำให้พวกเขากล้าที่จะเรียนรู้มากขึ้น

๓. **กระบวนการเรียนรู้ที่ครบถ้วนเป็นสิ่งสำคัญ:** การใช้รูปแบบ R.S.T (อ่าน-แยกคำ-แต่งประโยค) อย่างเป็นขั้นตอน ทำให้แน่ใจว่านักเรียนไม่ได้เรียนรู้แค่ส่วนใดส่วนหนึ่ง แต่ได้ฝึกฝนทักษะอย่างครบวงจร ตั้งแต่การรับสารไปจนถึงการสร้างสาร ซึ่งช่วยให้ความรู้ถูกนำไปใช้ได้มีประสิทธิภาพ
๔. **ความสำเร็จของนวัตกรรมไม่ได้อยู่ที่ตัวสื่อ แต่รวมถึงวิธีการใช้:** แม้ว่า "กระดานแม่เหล็ก" และ "ชุดแบบฝึก" จะเป็นเครื่องมือที่ดี แต่การใช้สื่อเหล่านั้นอย่างเป็นระบบตามแนวทาง R.S.T และการที่ครูมีบทบาทในการกระตุ้นและอำนวยความสะดวกให้การเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ นวัตกรรมนี้ประสบความสำเร็จอย่างแท้จริง
๕. **ความสำเร็จในการแก้ปัญหาหนึ่ง สามารถเป็นต้นแบบในการแก้ปัญหาคือ:** บทเรียนที่ได้รับจากการพัฒนาเรื่องคำเป็นคำตาย สามารถนำไปเป็นแนวทางในการออกแบบนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาคือการเรียนรู้ ในวิชาอื่น ๆ หรือเนื้อหาอื่น ๆ ที่นักเรียนรู้สึกว่ายากได้เช่นกัน

๙. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

การเผยแพร่ นวัตกรรม “การพัฒนาความรู้เรื่องคำเป็น คำตาย ด้วยกระดานแม่เหล็กอ่านคำเป็น คำตาย และชุดแบบฝึก R.S.T สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔” ได้เผยแพร่ให้กับนักเรียนโรงเรียนวัดเกาะสวาด ในรับชั้นอื่นๆ ด้วย เพื่อจะได้นำไปฝึกอ่าน ฝึกเขียน ในเรื่องของคำเป็น คำตาย และเผยแพร่ในกลุ่มไลน์ของโรงเรียน

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑. ควรพัฒนาชุดแบบฝึกให้มีความหลากหลายและท้าทายมากขึ้น เพื่อรองรับนักเรียนที่มีความสามารถที่แตกต่างกัน

๒. สามารถนำนวัตกรรมนี้ไปปรับใช้ในการสอนในระดับชั้นอื่นๆ หรือนำไปบูรณาการกับเนื้อหาวิชาอื่น เช่น การแต่งกลอน หรือคำขวัญ

๓. ควรมีการเผยแพร่ นวัตกรรมนี้ให้กับครูท่านอื่นๆ เพื่อขยายผลการดำเนินงานให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ภาคผนวก

ชุดแบบฝึก R.S.T ใช้สำหรับให้ความรู้เกี่ยวกับคำเป็น คำตายสำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ ๔ ซึ่งคำที่นำมาใช้ในการพัฒนาความรู้นักเรียน เป็นคำศัพท์พื้นฐานของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ใบความรู้คำเป็น คำตาย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

คำเป็น คำตาย เป็นการจำแนกคำตามลักษณะที่ใช้ระยะเวลาออกเสียงต่างกัน ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะทำให้คำที่มีเสียงพยัญชนะต้นเป็นรูปเดียวกัน มีเสียงวรรณยุกต์ต่างกัน

คำเป็นมีลักษณะดังต่อไปนี้

๑. คำที่ประกอบด้วยสระเสียงยาวในมาตราแม่ ก กา

หู ราคา คือ ปูนา

๒. คำที่ใช้สระ อำ, ไอ, ไอ, เอ

ไป ให้ เหา รำ เสา

๓. คำที่สะกดในมาตราแม่ กน กม เกย และเกอว เช่น

กาว รวย ปลิง นม หิน

คำตายมีลักษณะดังต่อไปนี้

๑. คำที่ประกอบด้วยสระเสียงสั้นมาตราแม่ ก กา

พลุ เตะ แกะ เลอะเทอะ

๒. คำที่สะกดในมาตราแม่ กก กข เช่น

เมฆ เลข จด สัตว์ จับ

ข้อควรจำ

คำเป็น	คำตาย
๑. สระเสียงยาว แม่ ก กา	๑. สระเสียงสั้น แม่ ก กา
๒. นมยวง เป็นตัวสะกด	๒. กบด เป็นตัวสะกด
๓. อำ, ไอ, ไอ, เอ	

ภาพบรรยากาศการจัดกิจกรรมกระดานแม่เหล็กร้านค้าค้าเป็น คำตายของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ ๔

ภาพบรรยากาศการจัดกิจกรรมกระดานแม่เหล็กร้านค้าคำเป็น คำตาย โดยแยกเป็นกลุ่ม

**การพัฒนาความรู้เรื่องคำเป็น คำตาย
ด้วยกระดานแม่เหล็กทำคำเป็น คำตาย และชุดแบบฝึก R.S.T
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔**

